

SOSIALURIN

Prentsmiðjan á Heysbreyt

flr. 1820

Blaðstjóri:

Torrinn Smith

Landskassin —

TAÐ ljóðar í andstöðublöðunum við hvørt, at landskassin er tómur. Og tað er eins og ljómurinn ber tann vegin, at hetta eru kærkomin tíðindi. Allrahelst við tí í kvittan, at nú er tann stundin komin okkum til handa, at samgongan nýðist at leggja frá sær, og at aðrir taka til ródurs aftaná slíka afturfæri.

SO ER tó ikki. Væl er líkið út av gjaldstovuni, at ikki altíð hevur verið stórpeningur í landskassanum. Tó man hava verið reiðiliga tað í landskassanum undir hesum stýrinum enn nakrantíð var, tá ið hitt sokallaða »sjálvstýrislandsstýrið« ráddi fyri borgum.

TA HETTA landsstýrið tók við vóru 11 milj. krónur ov mikið brúktar úr kassanum. Hetta var ein tungur arður — hetta vóru tung tók at fáa aftur í rættlag.

TAÐ ER ikki slíkan arv, hetta landsstýrið fyrst og fremst hevur sett seg at knarra yvir. Tvørtur ímóti er farið til verka, og sjáldan eru avreksverk hend í tann mun, sum júst undir hesum stýrinum, vit nú hava.

ONGATÍÐ eru játtaðir so nógvir pengar til skip sum nú. Ongatíð eru so nógv veðhald givin til fiskivinnuna sum nú.

ONGATÍÐ er tað hent, at fiskimenn og útróðramenn hava vunnid slíkar lónarábøtur sum nú. — Lónarviðbøturnar her eru 1,5 milj. kr. um mánaðin.

ONGATÍÐ eru slíkar stórætlanir lagdar til rættis við vega- og havnabygging sum nú.

ONGATÍÐ hava stórra ætlanir og væl byrjað arbeiði verið frammi í sambandi við telefonsambandið sum nú.

ONGATÍÐ hava okkara samferðsluviðurskipti verið so væl frammi sum nú. — Nýtt strandfaraskip til Sandoyarsinglingina, nútímans fergusamband millum Klakksvík og Lørvík. — Brúgvagerð um Hvannasund og Streymin liðugt projekterað. — Berghol millum Fjarða og Sundalagið undir projektering.

SÍÐAN kundi verið nevnd ein hópur av málum, sum annaðhvørt eru í gerð, undir fyrireiking ella í umbúnað.

OV LANGT og ov drúgt verður at nevna alt hetta á hesum sinni, men greitt er tað, at her er talan um peningamál — og stór peningamál.

ALT HETTA og mangt aftrat — hin vánaliga stóðan hjá fiski vinnuni, hin vánaliga stóðan hjá mongum virkjum á landi — krevur í dag stórpening úr landskassanum, men ikki verður helmað á, miðvíst og stigvíst verður hildið áfram — áfram á leiðini við allari útbýgging og fram ímóti stórri og stórrí vælferð fyri allar samfelagsborgarar okkara.

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

Bekendtgørelse

OM AFHOLDELSE AF FOLKEAFSTEMNING

Det bekendtgøres herved, at der tirsdag den 24. juni 1969 afholdes folkeafstemning om et af folketings vedtaget lovforslag om ændring af valgretsaldern i folketings. Lovforslaget, hvorom afstemning skal afholdes, har følgende ordlyd:

»Valgretsaldern til folketings fastsættes til 18 år.« Tidspunktet for afstemningen fastsættes således:

Afstemningen begynder kl. 10 formiddag og fortsætter til kl. 13, hvorefter den udsættes til kl. 15; derefter indfinder sig vælgere, men sluttet, når efter kl. 20 uagtet opfordring, ingen vælgere melder sig for at afgive stemme.

RIGSBUDSMANDEN PÅ FÆRØERNE, den 7. juni 1969.

M. Wahl

Ábøtur í sovjettiskum landbúnaði

Í apríl mánaði í ár kunngjördu sovjettisku blöðini eitt uppskot til nýggjar »Kolhoz-reglur«. Uppskotið hevur vakt ans eisini vestanfyri, men ikki øll hava skilt tað rætt.

Tað er rimiligt, at uppskotið verður nógv umrøtt, tí tað nemur við eitt av teimum týðningarmestu okjunum í sovjettiskum búskapi og hevur beinleiðis týðning fyri ein heilt stóran part av sovjettiska fólkinum.

Reglurnar eru tað grundlag, sum kolhozgarðurin og virki hans standa á. Reglurnar eru eitt slag av felagslógum hjá tí felagi, sum ein kolhozgarður jú er. Tað er helst beint at siga nokur orð um, hvat ein kolhozgarður er, tí tað er ikki sjáldan, at fólk vestanfyri fata hetta orð illa ella kanska púra skeivt. Orðið kolhoz kemur av orðunum »kollektivnoje hozjaistvo«, sum merkja felags búskapur. Ein kolhozgarður er ein kooperativur felagsskapur av sjálvboðnum bóndum, sum í felag og við amboðum, sum eru samogn, framleiða landbúnaðarvørur á jørð, sum ríkið eigur.

Ríkið hevur latið kolhozgarðinum jørð fyri einki og með alla.

Øll jørðin er ríkisogn, og kolhozgarðurin hevur ikki rætt til at selja burtur av jørðini ella pantseta hana. Hinvegin hevur

ríkið ikki rætt til at taka jørð aftur frá kolhozgarði uttan fult endurgjald. Tað kann jú henda, at almannagagn krevur, at minkað verður um ta jørð, sum hoyr í til onkran kolhozgarð, ella at okkurt markið verður flutt, tá t. d. vegur ella jarnbreyt skal leggjast.

Á kolhozgarði eru tveir ognarformar: felagsogn og privatogn. Ríkið eigur jørðina, men amboð, maskinur, fjós, goymslurum o. t. eru samogn hjá kolhozboðunum. Sosialu grunnarnir hjá kolhozgarðinum eru eisini samogn. Privatogn eru t. d. sethús og amboð til brúks á tí litla »privata« stykkinum, sum hvør familja hevur fyri seg sjálva. Hvør familja hevur eisini rætt til at hava djóræhald, men hesin rættur er avmarkaður upp eftir soleiðis: 1 kúgv við kálvi, 1 kvígv, 1 súgv við grísum, 2 fitigrisar, upp til 10 seyðir og geitir og óavmarkað tal av høsnum og kaninum.

Tá ið skatturin til ríkisskassan og ein sera lág jarðaleiga eru frá, hava kolhozgarðurin og limir hansara alla inntøkuna hjá garðinum. Ein partur av peninginum verður settur í grunnar til keyp av nýggjum amboðum, bygging av nýggjum sethúsum o. t. Men nógv stórur parturin verður býttur millum kolhozlimirnir eftir grundregl-

uni: stórra arbeiðsúrslit gevur stórra inntøku.

Nýggju reglurnar

Av hvørjari orsök er vordið neyðugt at gera nýggjar reglur hjá kolhozgarðinum? Vóru tær gomlu ónýtiligar? Nei, reglurnar hava verið nógv góðar, men tað er so, at tær eru frá 1935, og í teimum 34 árum, sum farið er, eru stórbroytingar hendar. Nú í 1969 hevur sovjettisk landbúnaðurin 3,6 milliónir traktorar, t. e. 5 ferðir fleiri enn í 1940. Nú eru 580.000 heystingarmaskinur — t. e. yvir 3 ferðir fleiri enn í 1940. Lastbilarnir eru eisini 5 ferðir so nógvir sum fyrr, t. e. 1,1 millión. Teknisku og sosialu viðurskiptini á bygd eru púra kollvelt hesa tíðina. Í dag hevur ein tridringur av bóndunum hægri ella miðal útbýgving. Tað er greitt, at gomlu kolhozreglurnar ikki hósa til tær búskaparlígu og sosialu broytingar, sum eru hendar á bygd síðan 1935.

Í uppskotinum verður mælt til at lata kolhozboðunum stórra ávirkan á framleiðsluætlanirnar. Ein annar týðningarmikil partur av uppskotinum víðger ábøtur í eftirlónarskipanini, endurgjald til avlamingar og eftirsitandi eftir forsyrgjara og lón til kolhozkvinnur í tíðini tá tær eru við barn, og eftir føðing. Eisini verður skotið upp at bota um minstulónarskipanina, mentunarlígu viðurskiptini, at skunda undir nýgerð av bygðum og at víkja fólkareðið á kolhozgarðinum.

Ikki aftur til kapitalismuna

Nýggja uppskotið er nógv umrøtt í vestanlondum, og summa-staðni — t. d. í Norðanlondum — halda blöðini, at nú er sovjettiskur landbúnaður á veg aftur til kapitalismuna. Tey vísa á, at í uppskotinum verður mælt til at veksa tað jarðarstykkið, sum kolhozfamiljurnar hava fyri seg sjálvar.

Men hetta er ikki kapitalisma. Innihald og endamál hjá sjálvum tí sosialistiska politikkinum er at bota um korini hjá teimum arbeiðandi. Á tí stigi, sum sovjettiska samfelagið nú er á, er endamálgagnligt at hava og økja hesar smáu privatú teigarnar, sum kolhozfamiljurnar hava stóra gleði og ikki heilt onga inntøku av. Tann tíð kemur, tá kolhozfamiljurnar sjálvar vilja sleppa av við tað privata stykkið, men fyrst mugu nøkur ár ganga; torgreiddir búskaparlígir og sosialir spurningar verða ikki loystir eftir 20—30 árum.

Uppskotið til nýggjar reglur fyri kolhozgarðarnar verður nú víðgjort gjølla av øllum áhugadum í Sovjettasamveldinum. Endaligu viðgerðina og avgerðina fær uppskotið, tá ið kolhozboðurnir koma saman á Triðja Alsovjettiska Tingi sitt í november í ár.

S. Olsen (APN)

Kunngerð frá S.E.V.

viðvíkjandi á konto gjøldum

Í skrivi elfelagsins frá 20. mei til elnytarar átti at verða nevnt,

1. at seðil til móttakara á postávísinginum í øllum føri má sendast til SEV saman við avgjaldinum, annaðhvørt hetta verður gildið á skrivstovum elfelagsins, sent við tjekki ella gildið við bankaávísing.

Hetta er neyðugt fyri, at vit sum skjótast kunnu fáa sendaraheiti til datamaskinuna.

2. at tað ikki má rættast á postávísinginum, ið bert er ætlaður til fult avgjald. Part av avgjaldinum ber ikki til at rinda, uttan at ólag kemur á gjaldskipanina, ið vegna datamaskinu ikki er so liðulig sum áður.

At endanum skulu vit nevna, at gjaldsfreistin fyri juni sbr. 2. pkt. í áðurnevnda skrivi frá 20. mei gongur út hin 12.6.69.

Við heilsu
ELFELAGIÐ S.E.V.

Skrivstovunæmingur

Á Gjaldstovuni í Tórshavn er eitt starv sum skrivstovunæmingur leyst at søkja.

Løn sambært sáttmála millum landsstýrið og Starvs-mannafelagið.

Hondskrivað umsókn við prógvum og møguligum viðmælum verður at senda í seinasta lagi 25. juni 1969 til

FØROYA GJALDSTOVA
3800 Tórshavn